

ФОРМУВАННЯ І РОЗВИТОК ЕКОЛОГІЧНИХ СТРАТЕГІЙ ПІДПРИЄМСТВА

Т.І.Пізняк, к.е.н., доц.

Сумський національний аграрний університет, м. Суми

Розвиток економіки в Україні неможливо реалізувати без глибоких якісних змін у сфері регулювання природокористування та в підходах до розв'язання екологічних проблем. Після отримання екологією домінуючого статусу в системі суспільних цінностей, підприємство вже не може обійтися без регламентування своїх екологічних намірів в довгострокових планах. За цих умов актуалізується питання розробки підприємством екологічних стратегій в умовах ринкової економіки.

На сьогоднішній день екологічна проблематика є досить популярною серед науковців, проте більшість досліджень торкається окремих інструментів державної екологічної політики, таких як екологічне оподаткування, екологічні інвестиції, екологічне страхування і т.п [1-3].

Для стабільної переваги над конкурентами керівництво підприємства чи фірми повинно спиратися не тільки на ринкову ефективність, але і на екологічну. При цьому важливе врахування екологічної конкурентоздатності, визначати потенційний вплив діяльності підприємства на якість продукції підприємства і зони впливу підприємства.

Підприємство може застосовувати стратегію екологічно збалансованого розвитку. Сутність зазначеної стратегії полягає в проведенні підприємством економічного розвитку з одночасною екологізацією господарської діяльності підприємства. Необхідно організувати виробничий процес з урахуванням бажаних, економічно допустимих та екологічно доцільних стандартів природокористування та природовідтворення .

Підприємство також, на наш погляд, може застосовувати стратегію адаптивного розвитку. Основа даної стратегії полягає в проведенні підприємством економічного розвитку, з врахуванням та адаптацією екологічних аспектів господарювання до екологічних зон різної доцільності використання.

Доцільним є впровадження на підприємстві стратегії стабілізації, яка передбачає формування економічних основ з врахуванням необхідності експлуатації потенціалу підприємства направленої на збереження їх біоресурсного біорізноманіття.

Підприємству доцільно застосовувати стратегію відновлення, при реалізації якої необхідно враховувати вилучення з господарського обігу підприємства об'єктів, втрачених у зв'язку з антропогенною діяльністю.

Впровадження на підприємстві стратегії екологічної санації, що пропонує розробку та впровадження системи організаційних та технологічних заходів, спрямованих на відновлення необхідного рівня потенціалу. Однак при цьому,

необхідно враховувати санаційну спроможність підприємства, тобто наявність у підприємства, економічних, організаційно-технічних та правових можливостей, які визначають його здатність до успішного проведення екологічної санації.

На нашу думку, що підприємство повинно обрати конкретну екологічну стратегію (наприклад, активу чи пасивну). Вважаємо, що для отримання більшого еколого-економічного ефекту можливе їх поєднання. Впровадження одночасно декілька екологічних стратегій в загальну економічну стратегію діяльності підприємства стане твердим базисом для розробки реального, ефективного механізму управління еколого-економічними процесами, дасть синергетичний ефект від використання потенціалу підприємства.

Отже, екологічна стратегія є одним з основних елементів системи екологічного управління. Вона покликана виявити екологічний потенціал підприємства, що включає переваги в галузі охорони навколишнього середовища, ресурсозбереження, забезпечення екологічної безпеки в конкуренції з іншими підприємствами, визначити на цій основі його довгострокові цілі і забезпечити їх реалізацію за допомогою застосування продуманої системи заходів та інструментів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Врублевська О. Принципи класифікації важелів екополітики./ Врублевська О.// Регіональна економіка.- 2000. - №1.- С.111-117
2. Лазор О. Эколого-экономические подходы к реализации экологической политики. //Лазор О, Загвойская Л. // Экономика Украины. – 2002.- №12. – С.76-78
3. Потапенко Н. Особенности формирования рынка экологически безопасных товаров, технологий и услуг в Украине. / Потапенко Н. // Экономика Украины. – 2003. - №8. – С.28-33.

Екологічний менеджмент у загальній системі управління : збірник тез доповідей Тринадцятої щорічної всеукраїнської наукової конференції, м. Суми, 17-18 квітня 2013 р. / Відп. за вип. О.М. Теліженко. — Суми : СумДУ, 2013. — С. 114-115.